

***Hordeum secalinum* Schreb. uralta szubmediterrán mocsárrétek Magyarországon**
Hordeum secalinum Schreb. dominated submediterranean wet meadows in Hungary

CSIKY János – LENGYEL Attila – PURGER Dragica – BOTTA-DUKÁT Zoltán

A *Hordeum secalinum* Schreb. (syn.: *H. nodosum* L.) a hazai irodalomban, mint adventív elem szerepel (Soó 1973), sőt a legutóbb megjelent határozókönyvekből hiányzik (Simon 1992, 2000). Ennek tükrében talán nem is meglepő, hogy ismeretünk e faj magyarországi viselkedéséről a 20. század közepe óta semmit nem változott. A faj hazai cönológiai preferenciájáról eddig sem sokat tudtunk, pedig a szomszédos Horvátországban a medencék és tengerparti zóna enyhén sós lapályaiban, mocsaras, nyáron kiszáradó, legelőként hasznosított területein előforduló Trifolio-Hordeetum secalini Horvatic (1934) 1958 és Agrostio-Hordeetum secalini Iljanić 1959 asszociációk uralkodó fajáról van szó, mely társulások északi irányban egészen Szlavóniáig megtalálhatók. Karakterfajaik részben olyan növények, amelyek nálunk hiányosan ismertek (*Poa sylvicola*, *Ranunculus strigosus*, *Agrostis canina*), hazánkban érik el areájuk északi határát (*Trifolium pallidum*), másrészt olyan mediterrán taxonok, amelyek nálunk már hiányoznak (*Scilla litardieri*, *Trifolium cinctum*, *Narcissus tazetta*). Kísérőfajaik egy része a hazai enyhén szikesedő rétekre jellemző fajokból áll (pl. *Trifolium fragiferum*, *Lotus tenuis*, *Ranunculus sardous*, *Carex divisa*, *Scorzonera parviflora*), más részük általános mezofil réti elem (pl. *Bromus racemosus*, *Festuca pratensis*, *Carex distans*, *Clematis integrifolia*, *Cynosurus cristatus*). A Dél-Dunántúl flóratérképezése és vegetációjának cönológiai felvételezése során a Drávamenti-sík néhány pontján sikerült kimutatnunk a *H. secalinum* két nagyobb állományát, amelyek egyikét (egykori legelőt) időközben beszántották. A másik terület a mai napig legelőként hasznosul, vizenyős jellege miatt elsősorban marhákkal legeltetik. Kisebb tömegben ugyan, de a faj a Mecsek nyugati peremén is előkerült, nedves kaszálón. Vizsgálataink során öt a Drávamenti-síkon készült felvételt vetettünk egybe egyéb hazai mocsár és enyhén szikes rétekkel, illetve a Horvátországból leírt fenti társulások irodalomból ismert felvételeivel. A többváltozós elemzések alapján elmondható, hogy a szikes rétejeink (*Scorzonero-Juncetalia gerardi* Vicherek 1973), illetve egyéb Molinietalia W. Koch 1926 mocsárrétejeink mellett (*Calthion* R. Tx. 1937, *Deschampsion cespitosae* Horvatic 1931, *Agrostion albae* Soó 1933), létezik egy (hazánkból eddig nem jelzett) szubmediterrán jellegű mocsárrétünk is.